

VLAAMS PARLEMENT

ZITTING 1995-1996

OPENBARE COMMISSIEVERGADERING

HANDELINGEN

COMMISSIE VOOR WERKGELEGENHEID EN ECONOMISCHE
AANGELEGENHEDEN

VERGADERING VAN 3 APRIL 1996

Interpellatie van de heer Leo Goovaerts tot de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over het toeristisch beleid in Brussel

VOORZITTER : De heer Robert Voorhamme

– *De interpellatie wordt gehouden om 14.16 uur.*

De voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

Collega's, de minister-president is, rekening houdend met het academisch kwartiertje, precies op tijd aanwezig. We kunnen dus de namiddagzitting beginnen. De interpellatie van de heer Dewinter tot de heer Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over de verdeling van Europese subsidies voor economisch achtergestelde gebieden tussen het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brusselse Gewest, werd door de interpellant verplaatst naar een volgende zitting. Er blijft dus nog één interpellatie aan de orde.

Interpellatie van de heer Leo Goovaerts tot de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over het toeristisch beleid in Brussel

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Goovaerts tot de heer Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over het toeristisch beleid in Brussel.

De heer Goovaerts heeft het woord.

De heer Leo Goovaerts : Mijnheer de voorzitter, heren ministers, collega's, in oktober 1995 hielden de heer Gosuin en mevrouw Lemesre een persconferentie over het Brussels beleid inzake toerisme. De heer Gosuin is lid van de Commission Communautaire française, de COCOF, en is belast met Cultuur, Sport en Toerisme. Mevrouw Lemesre is schepen voor toerisme van de stad Brussel. Ze hadden het over de nieuwe inhoud die ze samen met de Office de Promotion du Tourisme, de OPT, en de VCGT

– thans Toerisme Vlaanderen – aan het toerismebureau van de stad Brussel, de TIB, willen geven. In die tekst wordt gesproken over een zogenaamd globale benadering, waarin de oprichting van een interministerieel comité voor het Brussels toerisme in het vooruitzicht gesteld wordt. De heer Gosuin wil de TIB, en ik citeer : rationaliseren. En hij wil de TIB uitbouwen om tot een grotere doeltreffendheid te komen. De bestaande TIB-structuur, die dateert van 1958, integreert zowel privé-partners als een overheidsparticipatie van frans- en nederlandstaligen. Ik veronderstel, mijnheer de minister-president, dat u beschikt over de tekst van deze persconferentie. De heer Gosuin wil de TIB grotere verantwoordelijkheden toekennen en een gewestelijke slagkracht waarborgen. Dat moet uiteraard gaan met een herziening van de ter beschikking gestelde middelen. De heer Gosuin verwijst – sta me toe dat ik het mij gemakkelijk maak – naar Toerisme Vlaanderen als een partner in de promotie van Brussel als toeristisch centrum. Hij spreekt de hoopvolle verwachting uit dat de Vlaamse deelname aan de TIB-structuur, en ik citeer nu : concreet, positief en dynamisch zal zijn.

De vragen die ik u straks zal stellen wil ik eerst laten voorafgaan door enkele uittreksels uit de tekst van die persconferentie met als thema : Bruxelles : destination langue française. Dat betekent dat Brussel – en ik vertaal nu – in het buitenland kan worden geïdentificeerd als één der Franstalige steden in de wereld waar het aangenaam en nuttig is om zijn kennis van de Franse taal te verbeteren. In de tekst is ook sprake van een project voor de oprichting van een camping in Brussel. Ik lees nergens waar die camping moet komen. Wellicht zal dat in de buurt van de Grote Markt zijn. Ook wordt er een partnerschap met uzelf voorgesteld. Mevrouw Lemesre sprak over : Quid du financement ? Comment et par qui l'alimenter ? Zij verklaarde dat er snel een financiële dynamiek moet tot stand worden gebracht. Er zou een fonds worden opgericht door een strategisch comité, dat de gelden zal beheeren. U beschikt ongetwijfeld over het organigram van de huidige TIB. Misschien beschikt u ook over het organi-

Goovaerts

gram van die toekomstige TIB. Als ik beide vergelijk, dan vind ik daar bijzonder weinig ruimte voor de Vlamingen in terug. Dertien van de 27 functies zullen worden uitgeoefend door personen die door de stad Brussel worden aangeduid. Er zou één vertegenwoordiger door Toerisme Vlaanderen worden aangeduid.

Mijnheer de minister-president, het is duidelijk dat het hier niet enkel gaat om de TIB. Ik stel u vragen over de stand van zaken van de afhandeling van dit dossier ; over de participatie in de TIB-structuren ; en of het interministerieel comité voor Brussels toerisme reeds is samengesteld. Maar wat ik eigenlijk zou willen weten, mijnheer de minister-president, is een antwoord op deze achterliggende vraag. Welke plaats heeft, in uw Vlaamse strategie voor Brussel, dit kleine, maar misschien belangrijke gegeven dat door het toerisme wordt gevormd ? Om te besluiten wil ik eventjes verwijzen naar een artikel dat vandaag in De Standaard is verschenen. Daarin zet de heer Gosuin zijn project ter ondersteuning van de Franstalige culturele produktie uiteen. Hij zegt dat de andere Gemeenschappen daarin geen poging tot aanslag op hun identiteit mogen zien. Hij meent dat de toekomst van de francofonie in Brussel op het spel staat. En hij geeft toe dat ook de Franse Gemeenschap, naast andere Gemeenschappen, niet ten onder mag gaan in een eenheidscultuur van Angelsaksische oorsprong. Ik eindig met te zeggen dat de heer Gosuin dat uitstekend heeft bekeken. Hij zegt dat de privé-initiatieven, die zouden kunnen worden genomen in het kader van die promotie van het toerisme in Brussel, zullen moeten gebeuren in de vorm van packages – om geen taal te gebruiken die de heer Gosuin wil vermijden. Misschien zou hij zich beter houden aan de ontwikkeling van een geheel van toeristische produkten. Mijnheer de minister-president, ik besef dat ik het voorwerp van deze interpellatie wat verbreed. U weet dat dit onderwerp mijn zorg is. Ik kom daar altijd op terug. Ik beloof dat ik daar – te goeder trouw – zal blijven op terugkomen. Ik meen dat het nuttig is om daar geregeld over te spreken. Ik zou willen weten wat uw strategie voor Brussel is, en hoe u dit gegeven daarin zal integreren.

De voorzitter : De heer Verrijken heeft het woord.

De heer Emiel Verrijken : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, u mag erop rekenen dat ik heel concreet zal tussenkomen met betrekking tot deze interpellatie. We zijn al lang misnoegd – en ik meen dat dit gevoelens verder gaat dan onze partij – door de zogenaamde nationale materies die de belangrijkste cultuurinstellingen van Brussel beheren. Dit gebeurt op een unitaire wijze door de heer Ylieff, voorgegaan door de heer Dardenne – nog zo'n vriend van ons -, die dan nog werd voorgegaan door de heer Dehousse. In die nationale instellingen is er een systeem in voege. De unitaire staat heeft gedurende bijna twee eeuwen alle cultuurgoederen naar

Brussel getrokken. Het Museum van Schone Kunsten is daar een concreet voorbeeld van. Ik kom dan tot mijn concrete vraag. Is er werkelijk een wantoestand in het Paleis voor Schone Kunsten ? Het Paleis is een Horta-gebouw, maar het staat op instorten. Er is mijns inziens wel een Vlaamse aanwezigheid gewenst. Ik geef een voorbeeld : de Association Belge des Antiquaires houdt daar al meer dan dertig jaar een handelsbeurs. Ze hebben nog nooit betaald, en staan 20 miljoen frank in het rood. Ze betalen niet, want ze zijn toch les Belges ! De Koninklijke Gilde van Vlaamse antiquaires wil daar nu eenmaal tentoonstellen – al is een Vlaamse Koninklijke inrichting niet gemakkelijk meer te vinden, maar ja, antiquaires zijn nu eenmaal oubollig. Ze smeken al jaren om er een tentoonstelling te mogen houden, maar dat mag blijkbaar niet. Hun Franstalige collega's doen dat wel – dat is blijkbaar hun droit acquis, om in hun taalgebruik te blijven, om hun totaal misprijzen voor die instellingen te benadrukken. Ze betalen nooit, en dat is nu al jaren aan de gang. Om de voorzitter niet te mishagen, begin ik niet over het prentenkabinet. Mijnheer de minister-president, u kent de toestand, indien dat niet het geval is, zal minister Martens u hierover rapporteren. Die nationale instellingen zijn allemaal zonder uitzondering anti-Vlaams, maar beheren wel die federale middelen. We zullen toch het Paleis voor Schone Kunsten nodig hebben, vooral voor toekomstige cultuurmanifestaties waar u niet vijandig tegenover staat. Het is een toeristische trekpleister.

De voorzitter : Minister-president Van den Brande heeft het woord.

De heer Luc Van den Brande : Mijnheer de voorzitter, collega's, mijnheer Goovaerts zal het me zeker niet ten kwade duiden dat ik eerst inga op de bedenking van mijnheer Verrijken.

Mijnheer Verrijken, als ik u een suggestie mag doen, er gaat een uitzonderlijk rijkelijke antiekbeurs door in Mechelen, in de uniek gerenoveerde Minderbroederskerk in het aanschijn van de Sint-Romboutstoren, de biotoop die zich uitstrekt tot aan het aartsbisdom. Dit kan misschien de aanzet zijn om een en ander naar Brussel toe te versterken.

De heer Emiel Verrijken : Dan geeft u Brussel op, mijnheer de minister-president !

Minister-president Luc Van den Brande : Nooit ! Wij zitten aan de wallen van Brussel, en daar is men het beste geplaatst om één en ander in het oog te houden. Mijnheer Goovaerts, ik dank u voor uw interpellatie, omdat het me toelaat enige beschouwingen te geven over de manier waarop wij vanuit Brussel omgaan met het toeristisch beleid. Ik vind het ook goed dat dit punt herhaaldelijk aan bod komt in deze commissie. Ik ben ook gelukkig over de eerste bespreking van de beleidsbrief toerisme, omdat hij terecht is gekomen in de juiste commissie – met alle res-

Van den Brande

pect voor de Commissie voor Cultuur. Hoeft het nog onderstreept te worden dat Brussel als kunststad, cultureel erfgoed, als congresstad en niet in het minst als hoofdstad van Vlaanderen een vast gegeven is in de toeristische promotie van Vlaanderen? Ik verwijs in dat verband naar Bruisend Brussel, een goed initiatief van onze voormalig minister Weckx, dat nu wordt doorgezet door minister Van Asbroeck. Er is heel wat op het terrein gebeurd en we willen dat ook versterken. Ik wil misschien toch nog even het kader schetsen waarin we ons begeven. Toerisme Vlaanderen verzorgt in samenwerking met de Franse Gemeenschap via l'Office de Promotion du Tourisme de toeristische promotie van Brussel in het buitenland. Dat is een basisgegeven. Als we deze Franse term omdopen in Toerisme Vlaanderen, gaat het eigenlijk om de OPT. Hierbij kan ik verwijzen naar de gezamenlijke exploitatie van de buitenlandse toeristische bureaus en de gemeenschappelijke stand op de toeristische beurzen in Londen, Berlijn en Milaan. Toerisme Vlaanderen participeert eveneens in de Becib, het promotieorgaan voor het congressen- en het incentivetoerisme.

We proberen waar het nuttig en nodig is één en ander samen te doen met de Franse Gemeenschap. Het uitgangspunt is immers dat Brussel een gegeven is van veel culturen, maar in ieder geval een gegeven van twee culturen. Als Brussel een verdere finaliteit moet houden, kan het enkel op die basis zijn. We weten dat ingevolge het Sint-Kwintensakkoord de Franse Gemeenschap haar bevoegdheden inzake de toeristische promotie van Brussel heeft overgedragen aan de Franse Gemeenschapscommissie – de Cocof. Hierdoor worden de bevoegdheden inzake toerisme verdeeld over het Waalse Gewest voor Wallonië, de Cocof voor Franstalig Brussel, en Toerisme Vlaanderen voor de Vlaamse Gemeenschap, inclusief Brussel. Of het allemaal zo transparant is, is een andere zaak, maar dat hangt samen met de institutionele oriëntatie die is genomen. De Franse Gemeenschap heeft de institutionele hervorming van het toeristische beleid voor Brussel in twee fasen doorgevoerd. De voormalige Brusselse minister bevoegd voor Toerisme, de heer Harmel, was voorstander van de oprichting van een nieuwe v.z.w. voor de city-marketing van Brussel, die de naam BPO – Brussels Promotion Office – zou dragen. Ik haal dit aan, zodat iedereen in deze commissie de zaken terdege kan volgen. Op 16 oktober 1995 lanceerde minister Gosuin een voorstel om de stedelijke v.z.w. TIB – Toeristische Informatiedienst voor Brussel – uit te breiden, met een aantal vertegenwoordigers van de gemeenschappen, van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en van het bedrijfsleven. Deze v.z.w. heeft op 16 januari 1996 haar statuut in die zin aangepast, en heeft bovenop de algemene vergadering van de raad van bestuur ook een comité voor strategie en een uitvoerend comité opgericht. Gelet op de bevoegdheidsaspecten en de ingewikkelde opbouw van de in wezen stedelijke v.z.w. vind ik dat de Vlaamse Gemeenschap – dat

mag een eerste concreet antwoord zijn – via Toerisme Vlaanderen bezwaarlijk tot de huidige structuur van TIB kan toetreden. Daarover wens ik geen enkele onduidelijkheid. Ik vind dat elk initiatief dat ertoe strekt om de zaken te versterken goed is, maar in de structuur, zoals die is opgezet, zie ik geen reden om toe te treden. Ik heb hierover trouwens op vraag van minister Gosuin een uitvoerig gesprek met hem gehad omdat ik wilde weten hoe hij de zaken zag. Uit dit gesprek blijkt – en dat is niet onbelangrijk – dat er verschilpunten zijn tussen de statuten van het vernieuwde TIB en de toeristische beleidsvisie van minister Gosuin. Deze zijn niet met elkaar te rijmen. Ofwel is er onduidelijkheid ontstaan bij de aanpassing van de TIB-statuten, ofwel dekt de politieke beleidslijn niet datgene wat in wezen via deze structuur opgezet wordt. Met het oog op een meer rechtstreekse vorm van samenwerking is – mochten we dit overwegen – aanvullende informatie vereist betreffende de wijze van ondersteuning van concrete toeristische acties en evenementen in Brussel en betreffende de aspecten van regelgeving en buitenlandse promotie.

Samengevat : ik heb van minister Gosuin begrepen dat hij die TIB louter als een verdere stedelijke instelling beschouwt, die bijvoorbeeld tot doel heeft een gemeenschappelijk logo ter aanduiding van historische gebouwen te vinden of een gemeenschappelijke noemer te vinden voor hotels of hotelketens. Dit blijkt echter helemaal niet uit de herziene statuten van 16 januari jongstleden. Ik wens daarover bijkomende informatie. Zodra deze is ingewonnen kan wat mij betreft een nieuw contact met minister Gosuin plaatsvinden. Mijnheer Goovaerts, hiermee wil ik aangeven dat de Vlaamse Gemeenschap haar taak inzake de toeristische promotie van Brussel in het buitenland onverkort zal voortzetten en dat zij hiervoor de nodige middelen ter beschikking zal stellen. Toerisme Vlaanderen zal elk waardevol Brussels project op zijn verdienste beoordelen en op basis van een ad hoc-financiering ondersteunen : dit in het kader van de totale toeristische promotie van Vlaanderen, waarin Brussel een heel belangrijk gegeven is. Ik vind echter, zonder aan paragrafenjuristerij te doen, dat het geen zin heeft om in een tot op heden – het kan aangepast worden – onduidelijke constructie te komen waarin alles met alles wordt vermengd.

Ik wil eveneens verwijzen naar het door u aangehaalde artikel. Mochten we bijvoorbeeld bereid zijn onze bijdrage te leveren aan Brussel-Culturele Hoofdstad 2000, dan kan dit slechts vanuit de gelijkwaardigheid van de twee culturen. Ook al is er een herverkaveling, toerisme is een zaak van de gemeenschappen. Dan kan het bijvoorbeeld niet dat het Gewest Brussel in de voor Brussel 2000 ontworpen v.z.w. als dusdanig aanwezig is. Het kan enkel een samengaan zijn van de gemeenschappen die de culturele hoofdstad ondersteunen. De Vlaamse Gemeenschap is dan ook bereid haar steentje bij te dragen, maar dit moet in het kader van duidelijke afspraken gebeuren, niet

Van den Brande

kwansuis. Tot zover de twee elementen van het antwoord dat ik wou geven betreffende onze houding tegenover de TIB. Ten tweede is er de samenwerking die we gemeenschappelijk opzetten met de Office du Promotion du Tourisme. Ten derde is er de ad hoc-financiering die we in de toekomst versterkt zullen voortzetten, op basis van elk waardevol project waarbij Brussel, ook door ons, in het buitenland kan worden gepromoot.

De voorzitter : De heer Goovaerts heeft het woord.

De heer Leo Goovaerts : Mijnheer de minister, in uw regeringsverklaring schreef u indertijd dat u een catalogus zou maken over de Vlaamse aanwezigheid en de problemen die dienaangaande bestonden in Brussel. Ik heb dit ook in deze context willen plaatsen. Als ik u goed begrepen heb, gaat u niet deelnemen aan de structuur van TIB en ad hoc projecten financieren. Met andere woorden, u laat die toeristische infrastructuur in feite aan de Franstaligen, aan de stad Brussel en minister Gosuin, die de stad en het Gewest vermengen. Minister Gosuin is immers minister in de Brusselse executieve en mevrouw Lemesre is schepen van de stad Brussel. Dat is de conclusie die ik trek. Ik wil er de aandacht op vestigen dat, als u gaat werken met ad hoc-projecten, dat u daarin waarschijnlijk geen vaste structuur zal vinden. Ik ben ervan overtuigd dat u interessante projecten zal financieren, maar waar zal de strategische en tactische structuur van uw werkwijze tot uiting komen ? Ik heb daar enigszins problemen mee. Ik sta achter u wanneer u verklaart dat het geen zin heeft deel uit te maken van TIB als wij, zoals ik suggereerde en uit de teksten bleek, daar een onbeduidende rol zouden vervullen. Men zou ons geld vragen om deze rol van niets te vervullen, laten we de dingen zeggen zoals ze zijn. Maar als u dan toch geld heeft, waarom dan niet iets anders dan een ad hoc-financiering overwegen ? Ik vind dat u verder moet kijken en zich afvragen wat we op Vlaams toeristisch gebied in Brussel kunnen doen. Ik wil u trouwens een andere suggestie doen, die hier niets mee te maken heeft, maar die aansluit bij dezelfde bekommernis van mezelf. De heer Verrijken had het over de antiquairs in Brussel. U zou ook eens moeten kijken naar de Kamer van Koophandel in Brussel. De Vlamingen in Brussel verliezen terrein omdat onze bakkers en slaggers Frans spreken en voor de Franstalige burgemeesters stemmen. Regelmatig zijn ze ook lid van de Kamer van Koophandel, een instelling die reeds sinds jaren bestaat en in feite Franstalig is. In dit orgaan worden we vertegenwoordigd door iemand in de administratie : er zal daar wel een secretaresse zijn die ook Nederlands kan spreken. Als Vlaamse verkozenen worden we er wel eens samengeropen, om er droge sandwiches te eten en te luisteren naar

de Franstalige activiteiten van de Kamer van Koophandel. U zegt wellicht : dit is niet mijn bevoegdheid. Toch denk ik dat u mentale bevoegdheden moet creëren waar het de relatie tussen Vlaanderen en Brussel betreft en moet bekijken of we in Brussel niet een aantal mensen kunnen terugwinnen, namelijk die verfranste Vlaamse bakkers en slaggers. Als men een Kamer van Koophandel of iets dergelijks maakt voor hen, kunnen we misschien iets terugwinnen van wat we in Brussel hebben verloren door de verwaarlozing van de zorg voor de eigen zaak.

De voorzitter : De minister-president heeft het woord.

Minister-president Luc Van den Brande : Misschien heel kort, mijnheer de voorzitter. Mijnheer Goovaerts, ik denk dat we het duidelijk hebben gesteld. Als u het hebt over wat we structureel doen, heeft Toerisme Vlaanderen mee als kernopdracht om Brussel, meer dan in het verleden, structureel te ondersteunen. Dat is het structurele gegeven. In de huidige stand van zaken – daar zijn we het over eens – heeft het geen zin om ons in die TIB-structuur in te nestelen, om geld te verstrekken waarvan we niet weten hoe het uiteindelijk zal worden besteed. Ik sluit echter niet uit, na het gesprek dat ik heb gehad met minister Gosuin, dat één en ander wordt bijgesteld, dat de statuten grondig worden aangepast wat betreft TIB. Het is in die context dat ik zeg dat als er ad hoc nuttige initiatieven, bovenop datgene wat Toerisme Vlaanderen structureel aanpakt, kunnen naar voren komen, het zeker de moeite is om dit te bekijken. Ik geef u één voorbeeld : Brussel zal een heel belangrijke rol spelen in een van de actiepunten van Toerisme Vlaanderen rond het Keizer Karel-jaar 2000. Gent, Brussel en Mechelen zullen hieraan verbonden zijn. Dit is een voorbeeld van structurele ondersteuning rond een initiatief waar we veel aandacht aan zullen besteden. Tot nader order, wat betreft die Brusselse initiatieven zoals TIB en wat er mee samenhangt, is er een ad hoc-engagement, en niet meer dan dat. Zodanig kunnen we de zekerheid hebben dat hetgene dat wordt voorgesteld ook nuttig en efficiënt kan zijn. Dan vind ik dat het zeker de moeite is om het te doen. Ik ben het echter volledig met u eens dat we niet zomaar een bijdrage moeten leveren, waar we in feite geen goed zicht op hebben.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

We gaan verder in besloten vergadering.

[...]

– *De vergadering wordt gesloten om 16.15 uur.*